

“ สวนดุสิตโพล

ควรทำตามที่คนอื่นคิด ไม่ใช่คนอื่นสั่ง

สร้างองค์ความรู้ใหม่ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพให้มากขึ้น

พัฒนารูปแบบตามความต้องการของมหาวิทยาลัย

ไม่ใช่ความต้องการของสวนดุสิตโพล อย่างนี้เลยเพื่ออยู่รอด...

คนโพลมีศักยภาพ และมีมากด้วย ไม่ต้องทำแผน 15 ปี หรือ 10 ปี

แต่ทำแผน 2 - 3 ปี ก็พอ มองให้ต่าง จะนำข้อมูลไปใช้ได้

ทำให้ตอบสนองความต้องการของคนข้างใน ไปสู่คนข้างนอก

การถามว่าคนต้องการให้ทำอะไร สังคมต้องการให้เราทำอะไร

นั่นคือบทบาทใหม่ของโพลในอนาคต ”

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิโรจน์ ผลพันธิน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

@The Library Café | อาคาร OWL | 19 ก.ค. 2566

SUAN DUSIT POLL

จุดเปลี่ยนสวนดุสิตโพล

The Big Shift for Suan Dusit Poll

สวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต เป็นหน่วยงานอิสระ ภายใต้การกำกับดูแลของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2535 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนครอบคลุมทุกภูมิภาคของประเทศไทย และเผยแพร่ผลการสำรวจทางสื่อมวลชนอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลากว่า 30 ปีที่ผ่านมา สวนดุสิตโพลทำหน้าที่เป็นกระจกเงาสื่อสะท้อนความคิดเห็นของประชาชนต่อประเด็นต่าง ๆ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศในการนำผลไปวิเคราะห์ต่อยอดและประยุกต์ใช้

ภายใต้โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สวนดุสิตโพลยังคงมุ่งมั่นในการดำเนินงานเพื่อนำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างต่อเนื่อง และเพื่อความอยู่รอดในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเช่นนี้ สวนดุสิตโพลจึงต้องพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น รวมถึงให้สอดคล้องเป็นไปตามทิศทางของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต: จี๋ว แต่ แจ๋ว (SDU Directions: SMALL but SMART) และเป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาการเปิดเผยและการส่งข้อมูลการอุดมศึกษา พ.ศ. 2566

เอกสารฉบับนี้จึงเป็นบทวิเคราะห์เพื่อการดำเนินงานในมิติใหม่ของสวนดุสิตโพล โดยนำเสนอ 3 ส่วน ได้แก่

- 1) บริบทของโพลในสถานการณ์ของการเปลี่ยนแปลง
- 2) บทบาทและหน้าที่ใหม่ของสวนดุสิตโพล
- 3) จากแนวคิดสู่การปฏิบัติจริง

โพลในสถานการณ์ ของการเปลี่ยนแปลง

การสำรวจความคิดเห็นสาธารณะ หรือ Public Opinion Poll (POP) มีหลากหลายองค์กรที่ดำเนินการจัดทำ ไม่ว่าจะเป็นสำนักโพลสังกัดองค์กรรัฐ องค์กรเอกชน องค์กรอิสระ สื่อ สำนักข่าว หนังสือพิมพ์ต่าง ๆ รวมถึงสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยเฉพาะมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่มีการจัดการเรียนการสอนนิเวศศาสตร์ การสื่อสารการเมือง การประชาสัมพันธ์ และการวิจัยตลาด

สำนักโพลหรือองค์กรสำรวจความคิดเห็นในต่างประเทศที่เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง¹ เช่น กัลลัฟโพลล์ (Gallup Poll) เป็นหนึ่งในองค์กรสำรวจความคิดเห็นที่ใหญ่ที่สุดของประเทศสหรัฐอเมริกา ดำเนินงานสำรวจความคิดเห็น การวิเคราะห์สถิติจากแหล่งอื่น ๆ และการทำดัชนีติดตามสำหรับหัวข้อเฉพาะอย่างต่อเนื่อง, แฮร์ริสโพลล์ (Harris Poll Interactive) เป็นสำนักโพลที่เน้นการสำรวจความคิดเห็นที่หลากหลายทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา สหราชอาณาจักร เยอรมนี และฝรั่งเศส, ศูนย์วิจัยพีว (Pew Research Center - PRC) เป็นสำนักโพลที่สำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางสังคมที่หลากหลาย มหาวิทยาลัย ควินนิเป็ค (Quinnipiac University) เป็นสถาบันการศึกษาที่สำรวจความคิดเห็นทางการเมือง การเลือกตั้ง เดอะวอชิงตันโพสต์/เอบีซีนิวส์โพล (The Washington Post/ABC News Poll) เป็นสื่อที่มุ่งเน้นการทำโพลการเมืองและการเลือกตั้งระดับชาติเป็นหลัก, The World Public Opinion Poll เป็นองค์กรสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นระหว่างประเทศ การพัฒนา สิ่งแวดล้อม สหประชาชาติ ธรรมชาติ ธรรมชาติ ความมั่นคงระหว่างประเทศ โลกาภิวัตน์ สิทธิมนุษยชน เป็นต้น

¹ <https://www.aspanet.org/ASPA/ASPA/Student-New-Professionals/PA-Gateway/Public-Opinions.aspx>

สวนดุสิตโพล Suan Dusit Poll

ร่วมเดินทางไปกับสวนดุสิตโพล
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

หน่วยงานที่เริ่มต้นจากการทำงานภาคสนาม
ของนักศึกษา... สู่นักโพลที่เป็นที่รู้จักอย่าง
กว้างขวางของเมืองไทย

"สวนดุสิตโพล"
เกิด "โพลเลือกตั้ง
ส.ส. กรุงเทพมหานคร
เขต 1"

5 ก.ย. 2535

พ.ศ. 2538

เริ่มรับงานจากภายนอก
"ก็คนคิดถึงของประชาชนที่มีต่อ
กองทัพบก ครั้งที่ 1/2538"

รศ.ดร.สุขุม เจลยทรัพย์
ประธานสวนดุสิตโพล
กับบทบาทที่ท้าทายของ
สวนดุสิตโพล

พ.ศ. 2538

พ.ศ. 2543

พนักงานของ
บริษัท Process Line
เข้าร่วมทำงานที่
สวนดุสิตโพล 3 คน และ
เริ่มนำโปรแกรม QPS มาใช้
เพื่อสร้างความเข้มแข็ง
"สวนดุสิตโพล"

Suan Dusit Poll

พ.ศ. 2558

“สวนดุสิตโพล” จัดตั้ง
เป็นหน่วยงานอิสระของ
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

จัดตั้งคณะกรรมการ
บริหารสวนดุสิตโพล
รศ.ดร.ศิโรจน์ พลพันธ์
อธิการบดี เป็นประธาน

1 มี.ย. 2560

5 ต.ค. 2563

Poll Talk เปลี่ยนรูปแบบ
การทำโพล เผยแพร่โพล
ตั้งศักยภาพคนจารย์
ของมหาวิทยาลัย
สวนดุสิตโพล มาร่วม
Insight Poll โดยสถาบัน
วิจัยและพัฒนา

Poll Talk Exclusive เจาะลึก
ถึงสาเหตุด้วยการทำ
Focus Group เชื่อมโยงผู้
ผลกระทบสูง (High Impact)
แล้วนำไปออกแบบการสำรวจ
สกัดองค์ความรู้ใหม่ เพื่อนำไป
พัฒนา และเผยแพร่บนฐาน
วิชาการ สร้างมูลค่าเพิ่ม
สู่การขยายผล

21 มี.ย. 2565

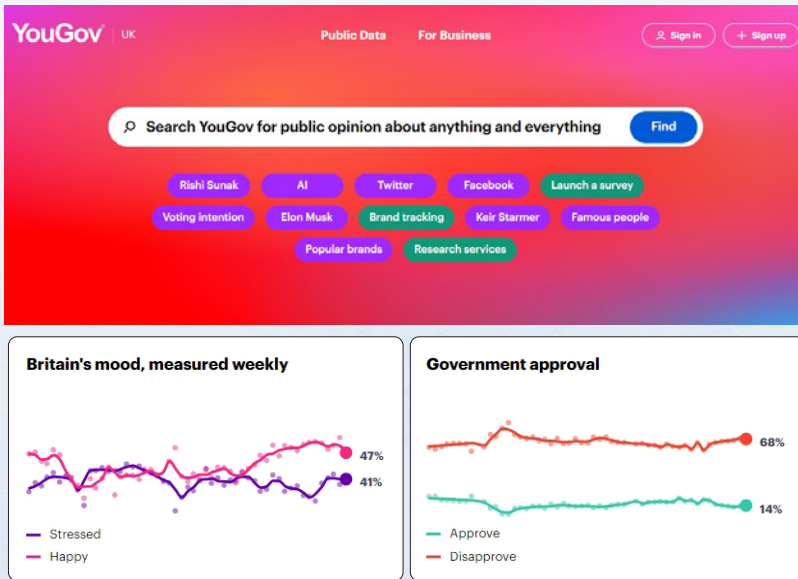
19 ก.ค. 2566

จุดเปลี่ยนสวนดุสิตโพล :
The Big Shift for Suan Dusit Poll
สวนดุสิตโพลปรับเปลี่ยนบทบาท
ใหม่เป็นหน่วยงานเป็นทำงาน
เชิงเครือข่ายด้านข้อมูล
เพื่อตอบสนองต่อความต้องการ
ของหน่วยงานทั้งภายในและ
ภายนอกมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

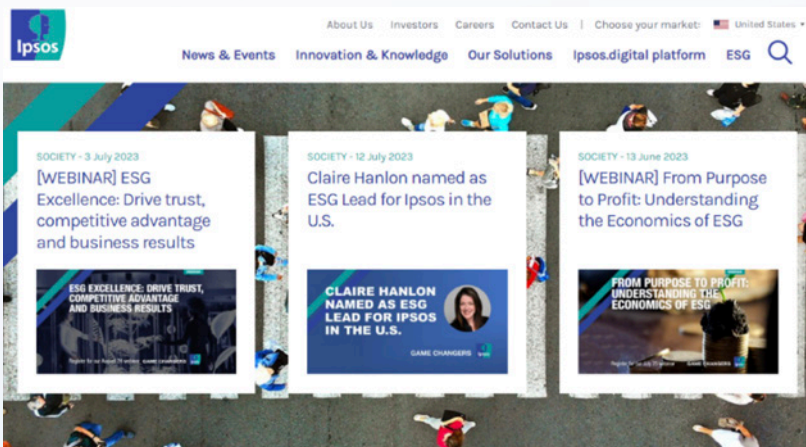

จากตัวอย่างของสำนักโพลต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าสำนักโพลมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการสำรวจความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูล ติดตามประเด็นสำคัญต่าง ๆ และนำเสนอผลให้สาธารณชนได้รับรู้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อสังคมต่อไป แต่ในโลกศตวรรษที่ 21 ข้อมูลมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น โลกเปลี่ยนแปลงรวดเร็วยิ่งขึ้น ทำให้การทำโพลจึงมีการพัฒนาการดำเนินงานขยายขอบเขตการดำเนินงานครอบคลุมไปยังสาขาวิชาอื่น ๆ หรือเกิดการบูรณาการแบบสหวิทยาการ เพื่อสรรคสร้างข้อมูลให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างการปรับตัวของสำนักโพล อาทิ สำนักโพล YouGov² ประเทศอังกฤษ ก่อตั้งปี ค.ศ. 2000 เน้นการทำการสำรวจความคิดเห็นและการวิจัยการตลาดแบบออนไลน์ ได้พัฒนาการดำเนินงานด้วยการทำฐานข้อมูลสมาชิกซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ ปัจจุบันมีสมาชิกลงทะเบียนกว่า 24 ล้านคน ทำให้สามารถสำรวจความคิดเห็นได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกได้ดียิ่งขึ้น

² <https://corporate.yougov.com/about/>

สำนักโพล IPSOS ประเทศฝรั่งเศส³ ได้มีการพัฒนาการดำเนินงานด้วยการพัฒนาขั้นตอนการทำวิจัย พัฒนาระบบทบทวนหน้าที่ในการดำเนินงาน โดยพัฒนาบริการใหม่ 4 ด้าน ได้แก่ 1) INNOVATIVE METRICS เป็นการวิเคราะห์แหล่งข้อมูลใหม่ ๆ เช่น วัดข้อมูลโซเชียลมีเดีย การวิเคราะห์ผ่านแพลตฟอร์ม Synthesio 2) BIG DATA ANALYSIS เป็นการใช้เทคโนโลยีที่สามารถวิเคราะห์จำนวนมหาศาลได้อย่างรวดเร็ว 3) DATA CAPTURE IN REAL-TIME เป็นการทำการสำรวจโพลในเวลาที่รวดเร็วเป็นพิเศษ ผลสำรวจจะใช้เวลาเพียง 24 ชั่วโมง 4) CLIENT ADVISORY SERVICES เป็นการบริการให้คำปรึกษาแก่ลูกค้า ให้คำแนะนำในการทำวิจัยเพื่อประกอบการตัดสินใจ

นอกจากนี้สำนักโพลอีกจำนวนมากก็ล้วนแต่มีการปรับเปลี่ยนพัฒนาการดำเนินงานเพื่อให้ก้าวทันสู่โลกแห่งการเปลี่ยนแปลงนี้เช่นกัน

สวนดุสิตโพลเป็นสำนักโพลที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของประเทศไทย เป็นหน่วยงานอิสระ ภายใต้การกำกับดูแลของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2535 ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นต่าง ๆ ครอบคลุมด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา บันเทิง กีฬา ฯลฯ ทำหน้าที่บอกเล่าเรื่องราวของสังคมผ่านผลการสำรวจความคิดเห็น เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำผลการสำรวจไปใช้ต่อไป ในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้ สวนดุสิตโพลยังคง

³ <https://www.ipsos.com/en-us/Highlights-2021>

มุ่งมั่นในการดำเนินงานด้านข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างต่อเนื่อง และเพื่ออยู่รอดในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงเช่นนี้ สวนดุสิตโพลจึงต้องพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น โดยมีแนวทางการพัฒนาสอดคล้องเป็นไปตามทิศทางของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต: จีว แต่ แจ้ว (SDU Directions: SMALL but SMART)⁴ ผลักดันจุดเน้นอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยสู่สาธารณชน และเป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาการเปิดเผยและการส่งข้อมูลการอุดมศึกษา พ.ศ. 2566⁵ โดยสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีการดำเนินการจัดการจัดทำฐานข้อมูลการอุดมศึกษา ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่รวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์และเผยแพร่ข้อมูลการอุดมศึกษา เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนด้านการอุดมศึกษา การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนการมีส่วนร่วมของสาธารณชนในการตรวจสอบ สถาบันอุดมศึกษา และการพัฒนาประเทศ บนฐานความรู้ รวมทั้งเป็นแหล่งอ้างอิงข้อมูลด้านการอุดมศึกษาของประเทศ และให้หมายความรวมถึงฐานข้อมูลมาตรฐานการอุดมศึกษาด้วย

จากความสำคัญดังกล่าว “สวนดุสิตโพล” จึงได้มีการวิเคราะห์ทิศทางการเปลี่ยนแปลงนำไปสู่บทบาทและหน้าที่ที่ปรับปรุงใหม่เพื่อสร้างความเข้มแข็งมั่นคง และอยู่รอดได้

⁴ <https://www.dusit.ac.th/home/2023/1103420.html>

⁵ <https://ratchakitcha.soc.go.th/>

เอกสารอ้างอิง

American Society for Public Administration. (2023). **Public Opinion Polls**. Retrieved 2023, July 19 from <https://www.aspanet.org/ASPA/ASPA/Student-New-Professionals/PA-Gateway/Public-Opinions.aspx>

Ipsos. (2021). **Highlights 2021: Game Changers**. Retrieved 2023, July 19 from <https://www.ipsos.com/en-us/Highlights-2021>

YouGov. (2023). **About YouGov**. Retrieved 2023, July 20 from <https://corporate.yougov.com/about/>

กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลา การเปิดเผยและการส่งข้อมูลการอุดมศึกษา พ.ศ. 2566. (2566, 18 กรกฎาคม) **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 140 ตอนที่ 42 ก. สืบค้น 20 กรกฎาคม 2566 จาก <https://ratchakitcha.soc.go.th/>

สำนักบริหารกลยุทธ์. มหาวิทยาลัยสวนดุสิต. (2566). **ทิศทางของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต: จีว แต่ แจ้ว (ฉบับทบทวน) พ.ศ. 2566-2567**. สืบค้น 20 กรกฎาคม 2566 จาก <https://www.dusit.ac.th/home/2023/1103420.html>

บทบาทและหน้าที่ใหม่ ของสวนดุสิตโพล

จากการประชุมคณะกรรมการอำนวยการสวนดุสิตโพล เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2566 และการประชุมคณะทำงานสวนดุสิตโพล เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2566 อธิการบดีได้มอบนโยบาย โดยมีประธานที่ปรึกษาสวนดุสิตโพล ผู้บริหาร คณาจารย์ และผู้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจากสวนดุสิตโพลร่วมระดมความคิดเห็น และเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของสวนดุสิตโพลได้ดังนี้

วัตถุประสงค์การดำเนินงานของสวนดุสิตโพล

1 สนับสนุนข้อมูลเพื่อตอบสนองความต้องการของหน่วยงานต่าง ๆ

2 เป็นแหล่งข้อมูลตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาการเปิดเผยและการส่งข้อมูลการอุดมศึกษา พ.ศ. 2566

3 ดำเนินกิจการสนับสนุนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

บทบาทหน้าที่ใหม่ของสวนดุสิตโพล

1 วางแผนและออกแบบเกี่ยวกับข้อมูลอย่างสร้างสรรค์เพื่อตอบสนองความต้องการการใช้ข้อมูลในมิติที่หลากหลาย

3 สนับสนุนผู้ใช้บริการในการนำข้อมูลไปใช้ให้คำแนะนำ เทคนิควิธีวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อช่วยในการตัดสินใจ และการประยุกต์ใช้ข้อมูล

2 บริการวิชาการและธุรกิจวิชาการ ให้บริการข้อมูลสำรวจ รวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปผล เผยแพร่ จัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ข้อมูล การฝึกอบรม เสวนา รวมถึงเป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

จากแนวคิด สู่การปฏิบัติจริง

จากบทบาทและหน้าที่ที่พัฒนาใหม่ของสวนดุสิตโพล สามารถนำไปสู่แนวทางปฏิบัติได้ดังนี้

ทำงานเชิงเครือข่ายเพื่อบริการวิชาการ และธุรกิจวิชาการ บริการที่ปรึกษา การวิจัย การสำรวจ รวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปผล และเผยแพร่ รวมถึงจัดกิจกรรม ส่งเสริมการใช้ข้อมูล เสวนา และฝึกอบรม

มุ่งพัฒนาบุคลากร เพิ่มพูนทักษะให้เป็น บุคลากรแห่งการเรียนรู้ด้านข้อมูล โดยให้ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง คิดสร้างสรรค์ พัฒนาสิ่งใหม่ พัฒนาความรู้ความเชี่ยวชาญ ถ่ายทอดประสบการณ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์

ทำงานเชิงเครือข่ายภายในมหาวิทยาลัย บูรณาการศักยภาพ เชื่อมโยงบุคลากร และหน่วยงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย เพื่อนำไปสู่การออกแบบและวางแผน เกี่ยวกับข้อมูลอย่างสร้างสรรค์ ทันสมัย และตรงกับความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล

เป็นเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ในรูปแบบของ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ให้กับ นักศึกษาทุกระดับและทุกสังกัดโดยเน้น การวิจัยเชิงสำรวจและการเผยแพร่ข้อมูล

เป็นหน่วยงานที่ขับเคลื่อนวัฒนธรรม การทำงานโดยใช้ข้อมูลเป็นฐาน โดยมุ่ง ให้ข้อมูลสำหรับการตัดสินใจ การวางแผน และการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง และเป็นประโยชน์ในระยะยาว เพื่อปรับ ภาพลักษณ์ใหม่ของสวนดุสิตโพล ที่พร้อมและทันสมัยข่าวสาร ความรู้ และ เทคโนโลยีเชิงข้อมูลที่หลากหลาย